

Jaarverslag 2012
Strategische Adviesraad voor
Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed

INHOUD

I. VOORWOORD.....	3
II. OPDRACHT.....	4
III. SAMENSTELLING.....	5
IV. ADVIEZEN	7
V. INTERNE WERKING	14
Bijlage 1: decretale taakstelling SARO.....	16
Bijlage 2: huishoudelijk reglement SARO	18
Bijlage 3: SARO raadszittingen 2012	27
Bijlage 4: SARO werkgroepen 2012.....	28
Bijlage 5: SARO adviezen 2012	30

I. VOORWOORD

SARO is de strategische adviesraad voor ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed. De raad werd met het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 voor het eerst samengesteld. Met het besluit van 23 december 2011 werd de raad opnieuw samengesteld voor 4 jaar.

In 2012 bracht SARO 20 adviezen uit. Meer dan de helft van de adviezen werd gevraagd door de minister bevoegd voor ruimtelijke ordening Philippe Muyters. Daarnaast ontving SARO een adviesvraag van minister-president Kris Peeters over het ontwerpdecreet ruimtelijke economie, een adviesvraag van minister Joke Schauvliege over het ontwerpbesluit inzake nadere regels van de project-m.e.r.-screening, twee adviesvragen van minister Hilde Crevits over de missie en visie van het ontwerp van mobiliteitsplan en over het verdrag tot verbetering van de verbinding tussen het Julianakanaal en het Albertkanaal. Tenslotte bracht de raad op eigen initiatief 3 adviezen uit, meer bepaald over de conceptnota voor het nieuw erfgoedinstrumentarium, de beleidsbrief Onroerend Erfgoed en de beleidsbrief Ruimtelijke Ordening.

Dit toont aan dat SARO in 2012 zijn adviesrol op een brede manier heeft kunnen invullen. SARO vindt het bovendien positief dat de Vlaamse Regering er voluit voor opteert om de strategische adviesraden in een vroege fase van het proces te betrekken; namelijk bij het uittekenen van de grote krijtlijnen van een proces. In 2012 heeft SARO, samen met acht andere strategische adviesraden, een gezamenlijk advies geformuleerd over het Groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.

SARO ambieert om zijn rol als strategische adviesraad voor ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed verder uit te bouwen. Aandacht zal gaan naar het expliciteren van de rol en de plaats van SARO binnen het breder maatschappelijk debat, de rol van SARO als informatiebron voor de raadsleden, publiek, politiek en naar de afstemming met andere strategische adviesraden en overlegstructuren. Door de afbouw van de Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening (Vlacro) kreeg SARO bovendien een boeiende rol inzake de strategische advisering van ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Filiep Loosveldt
voorzitter

II. OPDRACHT

SARO is de strategische adviesraad voor het beleidsveld ruimtelijke ordening en het beleidsveld onroerend erfgoed. De opdracht van SARO, zoals vastgelegd in het decreet van 10 maart 2006, is zeer ruim. SARO brengt advies uit over strategische beleidsvraagstukken en de hoofdlijnen van het beleid inzake ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed. Dit gebeurt in hoofdzaak in antwoord op een vraag van de Vlaamse Regering. SARO heeft bovendien een klankbordfunctie. De raad draagt bij tot het vormen van een beleidsvisie en het interpreteren van maatschappelijke ontwikkelingen op het vlak van ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed.

Het SARO-decreet (artikel 3) formuleert de volgende opdrachten voor SARO:

- uit eigen beweging of op verzoek advies uitbrengen over de hoofdlijnen van het beleid inzake ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed,
- bijdragen tot het vormen van een beleidsvisie over de ruimtelijke ordening en de zorg voor het onroerend erfgoed,
- de maatschappelijke ontwikkelingen op het vlak van de ruimtelijke ordening en de zorg voor het onroerend erfgoed volgen en interpreteren,
- advies uitbrengen over voorontwerpen van decreet met betrekking tot ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed,
- uit eigen beweging of op verzoek advies uitbrengen over ontwerpen van besluit van de Vlaamse Regering met betrekking tot ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed, met uitzondering van de ontwerpen van besluit inzake de individuele beschermingsdossiers,
- reflecties leveren over de bij het Vlaams Parlement ingediende beleidsnota's inzake ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed,
- uit eigen beweging of op verzoek advies uitbrengen over ontwerpen van samenwerkingsakkoord van strategisch belang met betrekking tot de ruimtelijke ordening en de zorg voor het onroerend erfgoed die de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest wil sluiten met de staat, met andere gemeenschappen of gewesten of in internationaal verband.

III. SAMENSTELLING

Het SARO-decreet (artikel 4) bepaalt dat SARO wordt samengesteld uit vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld die actief zijn in het beleidsveld ruimtelijke ordening of het beleidsveld onroerend erfgoed, uit onafhankelijke deskundigen en uit vertegenwoordigers van provincies, steden en gemeenten.

Het Besluit van de Vlaamse Regering van 26 januari 2007 regelt de samenstelling van SARO wat de vertegenwoordiging van het maatschappelijk middenveld betreft. SARO telt twintig leden: vijf onafhankelijke deskundigen, twaalf vertegenwoordigers van het middenveld en drie vertegenwoordigers van de provincies, steden en gemeenten. De Vlaamse Regering benoemt de leden voor vier jaar en duidt een voorzitter onder de leden aan. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2011 wees opnieuw voor een periode van 4 jaar de voorzitter, de leden en de plaatsvervangers van SARO aan.

Onafhankelijke deskundigen:

1.	Filiep Loosveldt voorzitter	plaatsvervanger: Herman Baeyens
2.	Leo Van der Vliet	plaatsvervanger: Piet Gellynck
3.	Veerle Lauwers	plaatsvervanger: Karin De Roo
4.	Yves Loix	plaatsvervanger: Frédéric de Grave
5.	Godfried Bekaert	plaatsvervanger: Yvo Peeters

Vertegenwoordigers werkgevers en middenstandsorganisaties voorgedragen door de SERV

6.	Mia Vancompernelle (UNIZO)	plaatsvervanger: Steve Ronse (UNIZO)
7.	Steven Betz (Voka)	plaatsvervanger: Katleen Marien (Voka)

Vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties voorgedragen door de SERV

8.	Michel Debruyne (ACV)	plaatsvervanger: Sara Ceustermans (ACW)
9.	Françoise Vermeersch (ABVV)	plaatsvervanger: Bart Neyens (ABVV)

Vertegenwoordigers voorgedragen door de milieuverenigingen zetelend in de Minaraad

10.	Karliën Vandecasteele (BBL)	plaatsvervanger: Frederik Mollen (Natuurpunt)

Vertegenwoordigers voorgedragen door de openruimte organisaties zetelend in de Minaraad

11.	Philippe Casier (Landelijk Vlaanderen)	plaatsvervanger: Oda Walpot

Vertegenwoordigers voorgedragen door de landbouworganisaties zetelend in de SALV

12.	Saartje Degelin (Boerenbond)	plaatsvervanger: Lieven De Stoppeleire (ABS)

Vertegenwoordigers van het middenveld voorgedragen door de Vlaamse Woonraad

13.	Pascal De Decker	plaatsvervanger: Ilse Van Bellegem

Vertegenwoordigers van het middenveld voorgedragen door de SARC

14. Heidi De Nijn plaatsvervanger: Winand Vandelaer

Vertegenwoordigers van de Federatie van de Toeristische Industrie voorgedragen door de SARiV

15. Peggy Verzele plaatsvervanger: Eve Diels

Vertegenwoordigers voorgedragen door het Forum voor erfgoedverenigingen

16. Karel Dendooven plaatsvervanger: Elke Verdurmen

Vertegenwoordigers voorgedragen door Vlaamse Vereniging voor Ruimte en Planning

17. Karel Vanackere plaatsvervanger: Raïssa Bratkowski

Vertegenwoordigers van provincies, steden en gemeenten

18. Els Deconinck plaatsvervanger: Mark Cromheecke

19. Xavier Buijs plaatsvervanger: Karen Alderweireldt

20. Tineke Dewint plaatsvervanger: Johan Braet

IV. ADVIEZEN

4.1 Advies over het ontwerpdecreet ruimtelijke economie

SARO ontving op 21 december 2011 een adviesvraag van minister-president Kris Peeters over het voorontwerp van decreet ruimtelijke economie. SARO bracht reeds eerder advies uit over de procesnota. In zijn advies van 25 januari 2012 gaat SARO in op de hoofdlijnen van zowel het voorontwerpdecreet als de actieplannen, als het partnerschap met het ruimtelijk beleid, als de uitvoeringsbesluiten. De raad betreurt dat het voorontwerpdecreet zeer sterk focust op 'bedrijventerreinen' en amper aandacht besteedt aan de economische ruimte binnen het stedelijk gebied. Verder bekijkt de raad de afstemming met het ruimtelijk beleid, het instrumentarium, de bepalingen inzake onteigening en de actieplannen.

Doorwerking: Op basis van de adviezen van SERV en SARO werd in de Memorie van Toelichting het ambitieniveau beter geduid en werd ook het begrip territoriale cohesie opgenomen als schakel tussen het regionaal economisch en ruimtelijk economisch beleid. Wat betreft de opmerking van SARO met betrekking tot het recht van wederoverdracht werd de tekst van het decreet aangepast.

4.2. Advies over de conceptnota tot invoering van de omgevingsvergunning

Ter voorbereiding van de integratie van de stedenbouwkundige vergunning en de milieuvergunning keurde de Vlaamse Regering op 23 december 2011 een conceptnota goed. Op vraag van minister Philippe Muyters bracht SARO op 22 februari 2012 hierover advies uit. SARO erkent dat er momenteel heel wat knelpunten zijn inzake de afstemming tussen de stedenbouwkundige vergunning en de milieuvergunning. Deze knelpunten worden terecht geduid in de conceptnota. De raad erkent de meerwaarde van de integratie van beide vergunningen. Dit betekent echter niet vanzelfsprekend winst aan efficiëntie en snelheid. Bij de verdere uitwerking van de regelgeving moeten voldoende garanties komen voor vereenvoudiging en versnelling van procedures, inspraak en informatiedoorstroming, geïntegreerde adviesverlening en duidelijke bevoegdheidsverdeling.

4.3 Advies over het ontwerp van besluit handelingen algemeen belang

SARO ontving op 22 januari 2012 een adviesvraag van minister Philippe Muyters over de wijzigingen aan het besluit 'kleine handelingen'. Deze wijziging is gekoppeld aan een wijziging van artikel 4.4.7, §2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. De raad stelt in haar advies van 22 februari 2012 vast dat met de voorgestelde wijzigingen, het uitzonderingsregime zeer sterk uitgebreid wordt. De mogelijkheden om bepaalde infrastructuurwerken uit te voeren, die afwijken van de stedenbouwkundige voorschriften worden zeer sterk verruimd. SARO dringt er op aan het toepassingsgebied van de uitzonderingsregel sterk te beperken. De raad kan de voorgestelde wijziging aan artikel 4.4.7, §2 niet ondersteunen en dringt erop aan dat in dit artikel de voorwaarde dat de handelingen de algemene bestemming van een gebied niet mag in het gedrag brengen, behouden blijft. De afweging in hoeverre de bestemming van het gebied niet in het gedrag komt, is een belangrijk aspect in de afweging of een handeling kan doorgaan zonder bestemmingswijziging. Dit beoordelingscriterium wordt met voorliggende wijziging (grotendeels) verlaten. Bovendien vraagt de raad om in artikel 4.4.7, §2 de huidige voorwaarde 'dat de handelingen het architectonische en landschappelijke karakter van het betrokken gebied niet in het gedrag mogen brengen' ook te behouden.

4.4 Advies over het voorontwerp RUP wegverbinding Ieper-Veurne

Met de recente wijzigingen aan de VCRO verandert het adviesradenlandschap in het ruimtelijk beleid. SARO vindt het positief dat het maatschappelijk middenveld veel vroeger betrokken wordt bij de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan. Door een strategisch advies te voorzien op het niveau van het voorontwerp van RUP hoopt de Vlaamse Regering minder bezwaren te ontvangen in het kader van het openbaar onderzoek. Dit moet leiden tot een versnelling van het hele proces.

Binnen dit kader bracht SARO op 28 maart 2012 op vraag van minister Philippe Muyters voor het eerst een strategisch advies uit over een voorontwerp van een RUP, meer bepaald het RUP Wegverbinding Ieper-Veurne. Dit RUP streeft een oplossing na voor de verkeersproblematiek in de omgeving van Veurne en Ieper. Het is positief dat hierbij niet geopteerd werd voor de aanleg van een volledig nieuwe weg maar voor de optimalisatie van bestaande wegen gecombineerd met omleidingswegen rond verschillende dorpskernen. Positief is tevens dat met dit RUP de schrapping wordt doorgevoerd van de reservatiezone voor het niet gerealiseerde deel van de A19 tussen de N38 te Ieper en de N35 te Veurne.

SARO heeft niettemin diverse bemerkingen bij het voorontwerp. In essentie betreft de raad de onduidelijke en ongemotiveerde onderbouwing van de weerhouden tracés. Doordat het RUP een lange voorgeschiedenis heeft gekend, is het RUP tevens gebaseerd op verouderde gegevens. Enkele recente ontwikkelingen zijn onvoldoende meegenomen. Gezien de belangrijke impact die de aanleg van de nieuwe omleidingswegen zal hebben op de omgeving, vraagt SARO om de keuze voor model 5 verder te verduidelijken en te motiveren en ook de keuze voor de tracés van de nieuwe wegen grondiger te onderbouwen. Ook vraagt de raad aandacht voor een volwaardige uitvoering van de milderende maatregelen om de impact van de nieuwe infrastructuur tot een minimum te beperken.

4.5 Advies over de conceptnota voor het nieuw erfgoedinstrumentarium

SARO bracht op 25 april 2012 op eigen initiatief een advies uit over de conceptnota 'Nieuw erfgoedinstrumentarium'. De conceptnota geeft de aanzet voor aanvullende financieringsinstrumenten voor onroerend erfgoed. Het gaat dan zowel over de Vlaamse Erfgoedkuis als over alternatieve financiering van onroerend erfgoed. SARO meent dat de conceptnota een antwoord kan bieden op de belangrijke nood aan extra financiën. De Vlaamse Erfgoedkuis mag echter geen louter economisch verhaal worden en moet naast een economische taak ook een maatschappelijke taak opnemen. Er moeten ook voldoende garanties worden ingebouwd om een evenwicht na te streven tussen de drie trekkers, met name de PMV, de Vlaamse overheid en de Erfgoedvereniging.

De raad ondersteunt de doelstelling om in eerste instantie het waardevol erfgoedpatrimonium van de Vlaamse overheid onder te brengen in de Erfgoedkuis. Het is tevens positief (en evident) dat alle ministers gevraagd worden hier constructief aan mee te werken. Het is onduidelijk hoeveel dossiers door de Vlaamse Erfgoedkuis zullen geweigerd worden. Een belangrijk aantal erfgoedprojecten zal niet gevat worden. Het is belangrijk dat voor deze projecten een volwaardig alternatief wordt uitgewerkt. SARO stelt verder voor om in een eerste fase beperkt van start te gaan met enkele proefprojecten. Tot slot vraagt SARO in zijn advies aandacht voor het maatschappelijke draagvlak.

Doorwerking: Op de raadszitting van 25 april 2012 kwam Mark Andries, kabinetschef van minister Geert Bourgeois een toelichting geven bij het ontwerp van decreet onroerend erfgoed. Op 7 juni 2012 ontving SARO een brief van minister Bourgeois om te bedanken voor het advies. De minister stelt in de brief dat hij de opmerkingen van SARO zal meenemen in de verdere uitwerking van het nieuwe instrumentarium.

4.6 Advies over de missie en visie van het ontwerp Mobiliteitsplan Vlaanderen

Op 23 mei 2012 bracht SARO advies uit over de missie en visie van het mobiliteitsplan Vlaanderen op vraag van Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken Hilde Crevits. Conform het mobiliteitsdecreet zal het nieuw mobiliteitsplan Vlaanderen bestaan uit een informatief deel en een richtinggevend deel. Het richtinggevend deel zal een beschrijving geven van de gewenste mobiliteitsontwikkelingen, de operationele doelstellingen en het actieplan. De ontwerp tekst die voor advies werd voorgelegd betreft enkel de missie en de visie. De andere delen zullen later voor advies worden voorgelegd. SARO focust zich in dit advies dan ook op enkele hoofdlijnen en dringt aan op het spoedig finaliseren van het nieuw mobiliteitsplan Vlaanderen. Verder legt SARO de nadruk op een duurzame mobiliteit als missie, op de ontwikkeling van een ambitieuze visie en op de afstemming met het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. In het kader van de te verwachten adviesvraag over het nieuw mobiliteitsplan Vlaanderen zal de raad zich later uitspreken over het geheel.

Doorwerking: de administratie MOW liet op 22 mei 2012 het volgende weten: 'naar de uitwerking van het richtinggevend deel toe, nemen we mee dat werk dient gemaakt te worden van een wervende visie ten aanzien van duurzame mobiliteit die concreet vertaald wordt naar strategische en operationele doelstellingen en bijhorend actieplan. We onthouden dat een goede afstemming met het beleidsplan Ruimte Vlaanderen voor de SARO een belangrijk aandachtspunt is. De gewestelijke planningscommissie onderschrijft ook de bekommernis van SARO voor meer coördinatie m.b.t. het openstellen van toekomstverkenningen en deze zoveel als mogelijk op mekaar te gaan afstemmen'.

4.7 Advies over het voorontwerp decreet tot tweede aanpassing van de begroting 2012

SARO ontving op 14 mei 2012 een vraag tot spoedadvies van minister Philippe Muyters over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012. In zijn briefadvies van 23 mei 2012 merkt de raad op dat het voorontwerp van decreet geen significante wijzigingen bevat voor het beleidsveld ruimtelijke ordening en het beleidsveld onroerend erfgoed. SARO formuleert dan ook geen opmerkingen bij het voorontwerp van decreet.

4.8 Advies over het voorontwerp RUP Golfterrein Sint-Gillis-Waas

Minister Philippe Muyters vroeg op 26 maart 2012 SARO om advies over het voorontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Gebieden voor toeristisch-recreatieve infrastructuur: golfterrein Sint-Gillis-Waas'. De raad bracht op 23 mei 2012 advies uit. Het voorontwerp voorziet in een nieuw golfterrein van 18 holes (ca. 50 ha) in Sint-Gillis-Waas, waarvan de aanleg zal gebeuren in twee fasen. SARO adviseerde gunstig, mits extra aandacht voor de ruimtelijke samenhang, de waterhuishouding en boscompensatie op het golfterrein; een concretere invulling van de bebouwingsmogelijkheden en een landschappelijke inpassing in de omringende open ruimte.

4.9 Advies over het voorontwerp RUP Gemengd regionaal bedrijventerrein Siezegemkouter

SARO ontving op 16 april 2012 een adviesvraag van minister Philippe Muyters over het voorontwerp RUP Afbakening regionaalstedelijk gebied Aalst: deelplan 4 gemengd regionaal bedrijventerrein Siezegemkouter. De raad bracht op 23 mei 2012 hierover een gunstig advies uit. Het voorontwerp RUP betreft een gedeeltelijke herziening van het RUP 'Afbakening van het regionaalstedelijk gebied Aalst' goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 10 juli 2003. Voorliggend voorontwerp voorziet in een zone voor een crematorium en verankert de inrichtingsprincipes voor een meer kwaliteitsvol en duurzaam bedrijventerrein.

4.10 Advies over het voorontwerp RUP Leidingstraat Tessenderlo-Diest

Op 11 mei ontving SARO een adviesvraag van minister Philippe Muyters over het voorontwerp RUP Leidingstraat Tessenderlo-Diest. SARO bracht op 4 juli 2012 een ongunstig advies uit onder voorwaarden. De aanleiding voor dit RUP is een project voor de aanleg en exploitatie van een ondergrondse aardgasvervoerleiding voor Fluxys NV tussen Tessenderlo en Diest. Hiervoor wordt in voorliggend RUP een leidingstraat van ongeveer 18 km aangeduid voor de gebundelde aanleg van één of meer leidingen. SARO vraagt in zijn advies een onderbouwde visie inzake nutsleidingen, evenals een volwaardig alternatievenonderzoek en een verdere doorvertaling van de milderende milieumaatregelen. Zo meent de raad dat op zeer kwetsbare zones (o.a. voor water en natuur) een verdere inperking van de milieueffecten van de leiding noodzakelijk is. Dit kan door inperking van de breedte, door andere milieumilderende maatregelen en/of milieutechnische maatregelen.

4.11 Advies over het ontwerp besluit inzake de nadere regels van de project-m.e.r.-screening

SARO ontving op 30 mei 2012 een adviesvraag van Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur Joke Schauvliege over het voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering inzake de nadere regels van de project-m.e.r.-screening. SARO bracht op 4 juli 2012 hierover een advies uit. Het ontwerpbesluit geeft uitvoering aan het decreet van 23 maart 2012 houdende wijziging van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. Het Hof van Justitie oordeelde immers in een arrest van 24 maart 2011 dat de Vlaamse regelgeving niet in overeenstemming is met een aantal bepalingen van Richtlijn 85/337/EEG betreffende de milieueffectbeoordeling. De Vlaamse Regering moet er voor zorgen dat haar regelgeving waarborgt dat naar aanleiding van de screening van projecten niet alleen rekening wordt gehouden met de omvang van het project, maar ook met alle relevante criteria die zijn opgesomd in bijlage III van de richtlijn. SARO gaat in haar advies in op de context van voorliggende adviesvraag, alvorens een aantal aanbevelingen te formuleren bij het ontwerpbesluit, o.a. over proportionaliteit, procedure, integratie, termijnen en informatieverplichting.

4.12 Briefadvies over het verdrag inzake de verbinding Julianakanaal en Albertkanaal

SARO ontving op 9 augustus 2012 een adviesvraag van Vlaams minister Mobiliteit en Openbare Werken Hilde Crevits over het voorontwerp van instemmingsdecreet met het verdrag tussen het Vlaams Gewest en het Koninkrijk der Nederlanden tot wijziging van het verdrag tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden tot verbetering van de verbinding tussen het Julianakanaal en het Albertkanaal. SARO bracht op 3 september 2012 een gezamenlijk advies uit met MORA en SARiV. Aan het tot stand komen van het Verdrag ging een breed consultatieproces vooraf. De schrapping van de reservatiezone voor het Cabergkanaal maakt een duurzame en integrale gebiedsontwikkeling mogelijk. Deze ruimtelijke ontwikkeling maakt deel uit van het grensoverschrijdend gebiedsgericht strategisch plan Albertknoop. Door de schrapping van het Cabergkanaal komt er ruimte vrij voor investeringen in bedrijventerreinen, leemontginning en de ontwikkeling van groen- en woningzones. Gezien de analyse van de betrokken partijen, de brede steun voor het schrappen van het tracé op het terrein en het bestendigen van de scheepvaartrelatie, gaan de raden akkoord met het voorontwerp van instemmingsdecreet.

4.13 Advies over het voorontwerp RUP historisch gegroeid bedrijf Brouwerij Lindemans

SARO ontving op 13 september 2012 een adviesvraag van minister Philippe Muyters over het voorontwerp van RUP 'Historisch gegroeid bedrijf brouwerij Lindemans'. Op 23 oktober 2012 bracht

SARO een ongunstig advies uit. De raad meent dat het voorontwerp de voorwaarden die werden opgelegd in het planologisch attest (afgeleverd op 16 november 2011) en de milderende maatregelen uit het onderzoek tot MER niet systematisch consolideert. Zo wordt de natuurcompensatie slechts zeer beperkt doorgevoerd en wordt de kwaliteitsvolle landschappelijke inkleding van de site niet verordenend ingebed in de stedenbouwkundige voorschriften. De raad vraagt meer zorg te dragen voor de Laarbeek en de waterhuishouding. Daarenboven is de raad van oordeel dat de gebrekkige duiding in de toelichtingsnota een efficiënte beoordeling van het dossier zeer moeilijk maakt.

4.14 Advies over het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen

Op 4 oktober 2012 ontving SARO een adviesvraag van minister Philippe Muyters over het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake landbouw, leefmilieu en natuur en ruimtelijke ordening (verzameldecreet). SARO bracht op 23 oktober 2012 hierover advies uit waarin de raad vaststelt dat bij de principiële goedkeuring van het voorontwerp verzameldecreet op 20 juli 2012 de Vlaamse Regering beslist heeft om hierover advies in te winnen van de Minaraad, de SERV en de SALV. Deze adviesraden brachten op 14 september 2012 een gezamenlijk advies uit over het voorontwerp. Hoewel ook een SARO-advies vereist is voor dit voorontwerp, ontving SARO pas op 4 oktober 2012 een adviesvraag over het voorontwerp verzameldecreet. De raad vindt het merkwaardig vast te stellen dat de Vlaamse Regering op vrijdag 5 oktober 2012, na advies van de Minaraad, de SERV en de SALV haar principiële goedkeuring hechtte aan het voorontwerp en overging tot inwinning van het advies van de Raad van State zonder het SARO-advies af te wachten. Voorgaande maakt dat de ruimte voor aanpassingen aan het voorontwerp zeer beperkt is. SARO focust in haar advies dan ook op enkele strategische aandachtspunten die relevant zijn voor het ruimtelijk beleid; met name de voorgestelde wijzigingen aan de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

4.15 Advies over het Groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen

SARO ontving op 30 juli 2012 een adviesvraag van de secretaris-generaal van het departement ruimtelijke ordening, woonbeleid en onroerend erfgoed omtrent het groenboek 'Vlaanderen in 2050: mensenmaat in een metropool?'. Ook de andere strategische adviesraden werden om advies gevraagd. Samen met de Minaraad, de MORA, de SALV, de SARC, de SARIv, de Vlaamse Woonraad, Vlabest en de VRWI, bracht de SARO op 7 november 2012 een gezamenlijk advies uit over het groenboek.

De raden vinden het positief dat het groenboek de aanzet vormt voor een ruim debat over het Beleidsplan Ruimte. De raden erkennen de nood aan een nieuw ruimtelijk beleidsplan. Er zijn diverse nieuwe ruimtelijke uitdagingen die niet werden meegenomen in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV). Voorliggend groenboek overtuigt de raden evenwel niet dat het Beleidsplan Ruimte beter zal zijn dan het huidige RSV.

In hun gezamenlijk advies formuleren de raden 15 aanbevelingen voor de verdere opmaak van het Beleidsplan Ruimte. Volgende aanbevelingen worden in het advies verder uitgewerkt: focus de ruime participatie, versterk de betrokkenheid van de lokale overheden en provincies, geef duiding van het financieel kader, verduidelijk het traject 'groenboek-witboek-beleidsplan', veranker het cyclisch karakter van het proces, verduidelijk overschakeling RSV naar Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, verduidelijk de herziening van het systeem van structuurplannen, doorbreek de verkokering, geef invulling aan een vernieuwende ruimtelijke visie 2020-2050, erken de ruimere context en de centrale ligging in Noord-West-Europa, vertrek van het fysisch systeem, ga uit van een duurzaam en evenwichtig polycentrisch ontwikkelingsmodel, zet maximaal in op ruimtelijke veerkracht, geef inzicht in het instrumentarium en maak werk van kortetermijnacties.

4.16 Advies over de beleidsbrief Ruimtelijke Ordening 2012-2013

SARO bracht op 28 november 2012 op eigen initiatief advies uit over de beleidsbrief Ruimtelijke Ordening. In het advies formuleert de raad enkele strategische aandachtspunten ten aanzien van het ruimtelijk beleid voor de resterende periode 2013-2014. De raad verwijst naar zijn recent advies over het Groenboek Beleidsplan Ruimte waarin SARO (samen met acht andere strategische adviesraden) wees op de talrijke onduidelijkheden in de planning en uitvoering van het ruimtelijk beleid, o.a. over het procesverloop 'groenboek-witboek-beleidsplan' en over het structuurplanningsproces op de drie niveaus (RSV, provinciale structuurplannen en gemeentelijke structuurplannen). Er is ook onduidelijkheid over de overgang van het RSV naar het Beleidsplan Ruimte (bijvoorbeeld inzake de ruimteboekhouding). Algemeen wijst de raad op het ontbreken van inzicht in het financieel kader en het gewenste instrumentarium. Ook de beleidsbrief RO 2012-2013 geeft hieromtrent geen verdere duiding. Tal van initiatieven worden in de beleidsbrief vermeld; echter zonder veel concrete verdere toelichting. Een plan van aanpak ontbreekt, concrete timing en finaliteit ontbreken.

4.17 Advies over de beleidsbrief Onroerend Erfgoed 2012-2013

Op 28 november 2012 bracht SARO op eigen initiatief advies uit over de beleidsbrief Onroerend Erfgoed. In het advies focust de raad op enkele strategische aandachtspunten ten aanzien van het onroerenderfgoedbeleid voor de resterende periode 2012-2013. De Raad dringt onder meer aan op een snelle goedkeuring van het onroerenderfgoeddecreet en wijst erop dat onduidelijkheid over dit nieuwe decreet de lezing van de beleidsbrief zeer moeilijk maakt. De beleidsbrief beperkt zich tot een opeenstapeling van initiatieven, terwijl het globale kader ontbreekt. De raad licht dit toe aan de hand van enkele voorbeelden uit de beleidsbrief. Tot slot gaat SARO nog in op de regelgevingsagenda met een oplijsting van de lopende wetgevende initiatieven voor 2013 die werden toegevoegd aan de beleidsbrief. De raad vraagt o.a. dat hij om advies gevraagd wordt zowel over de discussienota, als over de effectieve herziening van het varend erfgoeddecreet.

4.18 Advies over het voorontwerp van RUP 'De Wandeleer'

SARO ontving op 24 oktober 2012 een adviesvraag van minister Philippe Muyters over het voorontwerp van RUP 'De Wandeleer' en bracht hierover op 19 december 2012 advies uit. SARO verwelkomt het herstel in de oorspronkelijke staat van de gronden aan de overzijde van de Grensstraat; zoals vooropgesteld als voorwaarde in het planologisch attest en in het Vlacoro-advies. De raad stelt evenwel vast dat het voorontwerp RUP de voorwaarden die werden opgelegd in het PA niet systematisch consolideert. SARO adviseert dan ook voorwaardelijk gunstig. De raad vraagt een volledige doorvertaling van de voorwaarden uit het planologisch attest en vraagt garanties dat er voldoende opvang wordt voorzien voor hemelwater.

4.19 Advies over het voorontwerp van RUP Gerkenberg-Herenbossen

SARO ontving op 19 november 2012 een adviesvraag van minister Philippe Muyters over het voorontwerp van RUP landbouw-, natuur- en bosgebieden 'Gerkenberg-Herenbossen'. Op 19 december bracht SARO hierover een gunstig advies uit, mits aanpassing van de voorgestelde stedenbouwkundige voorschriften. De stedenbouwkundige voorschriften van voorliggend RUP wijken immers sterk af van de typevoorschriften, zoals opgenomen in het besluit typevoorschriften. Er wordt vooruitgelopen op de geplande herziening van dit besluit waarover SARO om advies wordt gevraagd (zie 4.20). In zijn advies

van 19 december 2012 adviseert de raad zeer kritisch over de voorgestelde wijzigingen aan het besluit typevoorschriften. De raad wijst op de vergaande gevolgen van de voorgestelde aanpassingen, die veel verder gaan dan een louter technische aanpassing. De raad vindt het niet correct dat zijn advies niet werd afgewacht. Bovendien toont de aanpak in voorliggend RUP aan hoe beperkt de impact is van de bijlage inzake typevoorschriften en hoe vlot men er kan van afwijken. De raad erkent dat de typevoorschriften eventueel kunnen worden verfijnd en aangevuld in functie van de aard van het plangebied. De raad kan evenwel nergens uit het dossier afleiden dat dit hier het geval is. De raad formuleerde verder nog enkele aandachtspunten bij het afbakeningsproces van gebieden van agrarische en natuurlijke structuur (AGNAS). SARO vraagt ondermeer aandacht voor de oorzaken waarom het AGNAS-proces zo moeizaam verloopt. Dit voorontwerp van RUP betreft het eerste AGNAS-RUP dat voor advies wordt voorgelegd. De raad dringt ook aan op een duidelijk afwegingskader voor de ruimtelijke aanpak van zonevreemde bossen. Er is tevens nood aan een duidelijk afwegingskader voor de aanduiding van (bouwvrij) agrarisch gebied.

4.20 Advies over wijzigingen aan het besluit typevoorschriften en het besluit concordanties

Op 17 oktober 2012 ontving SARO een adviesvraag van minister Philippe Muyters over wijzigingen aan het besluit typevoorschriften en het besluit concordanties, en bracht hierover op 19 december advies uit. De raad kan de voorliggende wijzigingen aan de typevoorschriften niet ondersteunen: de wijzigingen zijn onvoldoende onderbouwd; de technische opkuis is niet consequent doorgevoerd en de voorgestelde wijzigingen gaan vaak veel verder dan een louter technische aanpassing. De raad benadrukt bovendien dat met voorliggende wijzigingen van de typevoorschriften wordt vooruitgelopen op het noodzakelijk debat over het toekomstig ruimtelijk instrumentarium. De raad vraagt dat eerst duidelijkheid wordt gecreëerd over het toekomstig ruimtelijk instrumentarium en pleit er verder voor om de lijst inzake typevoorschriften los te koppelen van het huidige besluit en op te vatten als een volwaardige handleiding voor het gebruik van typevoorschriften. Ook het voorliggend voorstel voor het besluit over concordanties kan SARO niet ondersteunen. De raad pleit voor schrapping van artikel 4.9.9 uit de VCRO. De techniek van de clichering kan niet gebruikt worden voor het oplossen van ruimtelijke problemen. Een oplossing ligt veeleer in de ruimtelijke planning en de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen op de drie niveaus.

V. INTERNE WERKING

Secretariaat

Het kaderdecreet strategische adviesraden (artikel 12) voorziet dat een strategische adviesraad beschikt over een eigen secretariaat dat onder het gezag van de strategische adviesraad wordt geleid door een secretaris.

Het secretariaat bestaat uit drie personeelsleden:

Bea Kayaerts – secretaris

Patricia Pauwels – directiesecretaresse

Sarah De Schamphelaere – adjunct van de directeur

Bureau

N.a.v. de goedkeuring van het nieuwe huishoudelijk reglement op de raadszitting van 28 maart 2012 werd het bureau samengesteld. Het bureau bestaat uit de voorzitter Filiep Loosveldt, twee raadsleden, m.n. Mark Cromheecke en Karel Vanackere en de secretaris. Het bureau bereidt de vergaderingen van de raad voor en stelt naast het ontwerpwerkplan ook de ontwerpbegroting en de ontwerpkeuring op cf. het huishoudelijk reglement – titel XII.

Het Bureau kwam in 2012 samen op 10 april, 8 juni, 11 september, 10 oktober en 26 november.

Werkgroepen

Ter voorbereiding van de adviezen en zoals voorzien in het jaarprogramma waren vier werkgroepen actief.

1) De werkgroep Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) kwam in 2012 6 keer samen op: 17 april, 7 mei, 23 mei, 4 juli, 29 augustus en 25 september.

Voorzitter werkgroep: Filiep Loosveldt

Deelnemers: Herman Baeyens, Godfried Bekaert, Steven Betz, Xavier Buijs, Philippe Casier, Mark Cromheecke, Pascal De Decker, Saartje Degelin, Frédéric de Grave, Lieven De Stoppeleire, Tineke Dewint, Piet Gellynck, Veerle Lauwers, Yves Loix, Frederik Mollen, Bart Neyens, Yvo Peeters, Karel Vanackere, Mia Vancompernelle, Karlien Vandecasteele, Peggy Verzele en Oda Walpot.

2) De werkgroep Instrumentarium kwam in 2012 3 keer samen op: 18 januari, 3 februari en 6 november.

Voorzitter werkgroep: Mark Cromheecke

Deelnemers: Herman Baeyens, Godfried Bekaert, Johan Braet, Raïssa Bratkowski, Xavier Buijs, Steven Betz, Philippe Casier, Michel Debruyne, Saartje Degelin, Frédéric de Grave, Karel Dendooven, Tineke Dewint, Piet Gellynck, Erik Grietens, Veerle Lauwers, Filiep Loosveldt, Frederik Mollen, Bart Neyens, Yvo Peeters, Karel Vanackere, Mia Van Compernelle, Karlien Vandecasteele, Peggy Verzele en Oda Walpot.

3) De werkgroep Ruimtelijke Uitvoeringsplannen (RUP's) kwam in 2012 6 keer samen op: 7 maart, 19 april, 10 oktober, 13 november, 26 november en 10 december.

Voorzitter werkgroep: Karel Vanackere

Deelnemers: Godfried Bekaert, Steven Betz, Johan Braet, Philippe Casier, Mark Cromheecke, Michel Debruyne, Saartje Degelin, Karin De Roo, Lieven Destoppeleire, Freekje De Vidts, Tineke Dewint, Piet

Gellynck, Yves Loix, Frederik Mollen, Filiep Loosveldt en Mia Vancompernelle.

4) De werkgroep Onroerend Erfgoed kwam samen op: 9 maart, 28 maart 2012 en 6 november 2012.

Voorzitter werkgroep: Karel Dendooven

Deelnemers: Herman Baeyens, Godfried Bekaert, Steven Betz, Raïssa Bratkowski, Philippe Casier, Els Deconinck, Saartje Degelin, Tineke Dewint, Veerle Lauwers, Yves Loix, Filiep Loosveldt, Yvo Peeters, Karel Vanackere, Ilse Van Bellegem en Peggy Verzele.

Nieuwsbrief

In 2012 werd verder werk gemaakt van de uitwerking van een nieuwsbrief. In principe wordt deze nieuwsbrief maandelijks na elke raadszitting opgemaakt en rondgestuurd. De vastgestelde adviezen worden kort toegelicht en andere interessante informatie wordt er in opgenomen. Er wordt tevens een overzicht gegeven van toekomstige adviezen en activiteiten.

Bijlage 1: decretale taakstelling SARO

Het **SARO-decreet** (artikel 3) stelt dat SARO de opdracht heeft tot het uitbrengen van advies (uit eigen beweging of op verzoek) over:

- de hoofdlijnen van het beleid inzake ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed,
- voorontwerpen van decreet met betrekking tot ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed (verplichte adviesvraag),
- voorstellen van decreet,
- ontwerpen van besluit van de Vlaamse Regering met betrekking tot ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed, (die de Vlaamse Regering beschouwt als basisuitvoeringsbesluiten inzake RO en OE en die daarom van strategisch belang zijn) met uitzondering van de ontwerpen van besluit inzake de individuele beschermingsdossiers met betrekking tot onroerend erfgoed (verplichte adviesvraag),
- ontwerpen van samenwerkingsakkoord van strategisch belang met betrekking tot de ruimtelijke ordening en de zorg voor het onroerend erfgoed die de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest wil sluiten met de staat, met andere gemeenschappen of gewesten of in internationaal verband (verplichte adviesvraag),
- beleidsvoornemens, beleidsplannen en in voorbereiding zijnde regelgeving op het niveau van de Europese Unie, alsook over in voorbereiding zijnde internationale verdragen (deze taak staat in kaderdecreet maar niet in decreet SARO),
- bijdragen tot het vormen van een beleidsvisie over de ruimtelijke ordening en de zorg voor het onroerend erfgoed,
- de maatschappelijke ontwikkelingen op het vlak van de ruimtelijke ordening en de zorg voor het onroerend erfgoed volgen en interpreteren,
- reflecties leveren over de bij het Vlaams Parlement ingediende beleidsnota's inzake ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed;

De **Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening** legt volgende adviesvraagplichten voor SARO vast:

- Artikel 2.1.3, §2: “De Vlaamse Regering stelt het ontwerp van het ruimtelijk structuurplan voorlopig vast na advies van de strategische adviesraad”.
- Artikel 2.1.3, §7: “De strategische adviesraad, de SERV en de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen kunnen eveneens, binnen de termijnregeling, vermeld in het eerste lid, een standpunt uitbrengen over het ontwerp van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen”.
- Artikel 2.1.5, §3: “De regels voor de opmaak van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen zijn eveneens van toepassing op de herziening ervan”.
- Artikel 2.2.6, §1: “De Vlaamse Regering vraagt over het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan advies aan de strategische adviesraad”.
- Artikel 6.1.4 §2: “De Vlaamse Regering stelt het handhavingsplan vast op grond van: 1° een ontwerpplan, opgemaakt door de gewestelijke administratie, belast met het toezicht en de

handhaving inzake ruimtelijke ordening, na overleg met relevante handhavingsinstanties; 2° de adviezen van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid, de strategische adviesraad en de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten over het ontwerpplan”.

Het **decreet Grond- en Pandenbeleid** legt volgende adviesvraagplicht voor SARO vast:

- Artikel 2.2.2: “§ 1.Het grond- en pandenbeleidsplan wordt vastgesteld na advies van 1° de strategische adviesraad ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed, 2° de Vlaamse Woonraad, 3° de SERV en 4° de Minaraad”.

Het **Mobiliteitsdecreet** formuleert de adviesvraagplicht aan SARO over het Mobiliteitsplan:

- Artikel 13, §2: “De Vlaamse Regering legt het ontwerp van Mobiliteitsplan Vlaanderen bij de aanvang van het openbaar onderzoek voor aan de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en aan SARO, die binnen de termijn, vermeld in § 1, eerste lid, hun advies bezorgen aan de MORA”.

Het **decreet Oppervlaktedelfstoffen** legt volgende bepaling inzake SARO vast:

- Artikel 3,§4bis van het besluit van 26 maart 2004 betreffende de uitvoering van het decreet oppervlaktedelfstoffen “§ 4bis. Na verwerking van het advies van de ambtelijke stuurgroep wordt het voorontwerp toegankelijk gemaakt via het internet en wordt het door de afdeling, bevoegd voor natuurlijke rijkdommen gedurende zestig kalenderdagen ter inzage gelegd. ... Tevens wordt het voorontwerp op dat moment ter informatie overgemaakt aan de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en aan de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed.”

Bijlage 2: huishoudelijk reglement SARO

Gelet op het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van de strategische adviesraden;

Gelet op het decreet van 10 maart 2006 houdende de oprichting van de strategische adviesraad voor ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 26 januari 2007 tot regeling van de samenstelling van de strategische adviesraad voor ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed;

Na beraadslaging, definitief goedgekeurd door de raad op 28 maart 2012:

TITEL I - ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Voor de toepassing van dit huishoudelijk reglement wordt verstaan onder:

- 1° kaderdecreet: het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van de strategische adviesraden;
- 2° oprichtingsdecreet: het decreet van 10 maart 2006 houdende de oprichting van de strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening - Onroerend Erfgoed;
- 3° oprichtingsbesluit: het besluit van 26 januari 2007 tot regeling van de samenstelling van de strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening - Onroerend Erfgoed;
- 4° raad: de strategische adviesraad voor ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed, opgericht bij decreet van 10 maart 2006;
- 5° voorzitter: de voorzitter zoals vermeld in artikel 6,§2 van het kaderdecreet en in artikel 5 van het oprichtingsdecreet;
- 6° leden: de 20 effectieve leden en de 20 plaatsvervangende leden van de raad, zoals bedoeld in art.6,§1 van het kaderdecreet en artikel 4,§2 van het oprichtingsdecreet;
- 7° bureau: het uitvoerend orgaan van de raad, zoals vermeld in titel XII van dit huishoudelijk reglement;
- 8° secretariaat: het eigen secretariaat van de raad, zoals vermeld in artikel 12 van het kaderdecreet;
- 9° secretaris: de leidinggevende ambtenaar van het secretariaat, zoals vermeld in artikel 12 van het kaderdecreet.

TITEL II - BIJENROEPING

Artikel 2

De voorzitter kan de raad op elk moment bijeenroepen en moet de raad bijeenroepen na een verzoek van het Vlaams Parlement, de Vlaamse Regering of de Vlaamse minister bevoegd voor de ruimtelijke ordening en/of onroerend erfgoed.

Artikel 3

De voorzitter is verplicht de raad binnen tien werkdagen samen te roepen op verzoek van ten minste vijf leden, die hun vraag daartoe schriftelijk en gemotiveerd aan de voorzitter meedelen, met afschrift aan de secretaris.

TITEL III - AGENDA EN UITNODIGING

Artikel 4

Het bureau stelt de agenda op van de vergaderingen.

Artikel 5

Een agendapunt dat ingediend is met een schriftelijk verzoek door minstens vijf leden, moet op de agenda geplaatst worden. Dat verzoek moet minstens vijf kalenderdagen vóór de vergadering naar het secretariaat verstuurd worden. Het ingediende agendapunt wordt op de vergadering behandeld als één van de leden die het agendapunt hebben ingediend, op de vergadering aanwezig is.

Artikel 6

Mits instemming van twee derde van de aanwezige leden kan een punt bij hoogdringendheid aan de agenda worden toegevoegd. Deze mogelijkheid geldt niet voor de adviezen van de raad.

Artikel 7

De uitnodiging voor de vergadering van de raad - met de agenda en de nodige documenten - wordt per e-mail aan de leden bezorgd uiterlijk zeven kalenderdagen voor de vergadering. Als bepaalde documenten niet kunnen worden verzonden, worden ze ter inzage gelegd op het secretariaat. De documenten zijn eveneens ter inzage op de vergadering.

TITEL IV - AANWEZIGHEDEN

Artikel 8

§1. Effectieve leden die verhinderd zijn om deel te nemen aan de vergadering, verwittigen hun plaatsvervanger en brengen de secretaris daarvan op de hoogte.

§2. Ieder lid tekent op de vergadering de presentielijst.

§3. De leden ontvangen voor hun aanwezigheid een presentiegeld en verplaatsingskosten conform het oprichtingsbesluit.

TITEL V - BERAADSLAGING EN NOTULEN

Artikel 9

§1. De voorzitter opent en sluit de vergadering, stelt vast of het vereiste aantal leden aanwezig is en leidt de debatten. De voorzitter waakt over de naleving van het huishoudelijk reglement. Zijn plaatsvervanger vervangt hem tijdens zijn afwezigheid. Als ook deze afwezig is, wordt het voorzitterschap waargenomen door het oudste aanwezige lid onder de deskundigen.

§2. De vergadering is niet openbaar.

Artikel 10

§1. De notulen van de raadsvergadering worden opgemaakt door de secretaris en bevatten de volgende elementen:

1° de datum, het aanvangsuur en het sluitingsuur van de vergadering;

2° de aanwezige leden en externe deskundigen;

3° de leden die zich hebben laten verontschuldigen;

4° in voorkomend geval, de vaststelling dat het quorum van de aanwezige leden niet is bereikt;

5° de agenda van de vergadering;

6° een samenvatting van de gedachtewisseling per agendapunt zonder evenwel de namen van de tussenkomende leden te vermelden behalve op verzoek en bij de eventuele motivering van het stemgedrag;

7° de besluiten per agendapunt.

§2. Het verslag van de vergadering wordt ter goedkeuring geplaatst op de agenda van de eerstvolgende vergadering van de raad.

§3. De goedgekeurde notulen worden ondertekend door de voorzitter en de secretaris.

Artikel 11

§1. De raad kan alleen geldig beslissen als bij de stemming ten minste de helft van de leden aanwezig is. De raad kan echter, als niet het vereiste aantal leden aanwezig is voor een geldige stemming, na een tweede oproep, ongeacht het aantal aanwezige leden, op geldige wijze stemmen over de onderwerpen die voor de tweede maal op de agenda staan. De termijnen, vermeld in artikel 7 zijn niet van toepassing voor die tweede oproep.

§2. De raad streeft naar consensus. Als de raad geen consensus kan bereiken, wordt beslist bij meerderheid van de aanwezige stemgerechtigde leden. De stemverhouding wordt in het advies vermeld. Op verzoek van één of meer leden wordt een minderheidsstandpunt aan het advies toegevoegd.

§3. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter van de vergadering doorslaggevend.

TITEL VI - ADVIEZEN

Artikel 12

§1. Het ontwerp van de adviezen die de Raad dient uit te brengen wordt voorbereid door de voorzitter, een daartoe aangesteld lid of een interne werkgroep van leden of plaatsvervangers.

§2. Het secretariaat verleent de nodige bijstand in het opstellen van het ontwerp van advies.

Artikel 13

Elk lid mag gedurende de voorbereiding van het advies zijn opmerkingen, suggesties of eigen ontwerp van advies bezorgen aan degene die het advies voorbereidt.

Artikel 14

§1. Het ontwerpadvies wordt aan de leden verstuurd minstens zeven kalenderdagen voor de raadsvergadering waarop de bespreking van het advies geagendeerd is.

§2. Bij spoedeisendheid kan een kortere termijn in acht genomen worden van minstens vijf kalenderdagen.

Artikel 15

§1. Indien leden een amendement voorstellen, moet een concreet alternatief voorgesteld worden.

§2. De opmerkingen en amendementen op het ontwerpadvies moeten minstens twee werkdagen voor de vergadering waarop de bespreking van het advies werd geagendeerd, worden verstuurd aan de secretaris en aan degene die het advies heeft opgesteld.

§3. Ingeval van spoedeisendheid kunnen de opmerkingen en amendementen op de zitting zelf worden aangebracht.

Artikel 16

Enkel de opmerkingen en amendementen, volgens art. 15 § 2 verstuurd, worden op de vergadering waarop de bespreking van het advies werd geagendeerd, besproken. De raad kan beslissen om voorsnog laattijdige opmerkingen op te nemen.

Artikel 17

§1. Onverminderd artikel 3 van dit reglement, kan het bureau in uitzonderlijke gevallen beslissen om een adviesvraag schriftelijk af te handelen. Het bureau motiveert zijn beslissing en deelt die mee aan alle leden.

§2. In geval van een schriftelijke afhandeling krijgen alle leden de mogelijkheid om schriftelijk hun bijdrage te leveren aan de totstandkoming van het advies. Het door het secretariaat geformuleerde advies wordt vervolgens via schriftelijke procedure voor goedkeuring voorgelegd aan de raad.

Artikel 18

De secretaris maakt aan de bestemming van het advies het aangenomen advies over. De notulen van de beraadslaging worden eveneens aan de bestemming bezorgd.

Artikel 19

Zolang de adviezen van de raad niet zijn goedgekeurd en aan de bestemming werden overgemaakt, is het de leden en hun plaatsvervangers niet toegelaten hieromtrent publieke verklaringen, noch schriftelijke noch mondelinge, af te leggen.

Artikel 20

Enkel de voorzitter is woordvoerder van de raad en de werkgroepen. De voorzitter kan deze opdracht delegeren aan een ander lid of aan de secretaris.

TITEL VII – DERDEN EN EXTERNE DESKUNDIGEN

Artikel 21

§1. De vergaderingen van de raad, het bureau en de werkgroepen zijn niet openbaar.

§2. Op voorstel van de raad, het bureau of de werkgroepvoorzitter kunnen externe deskundigen worden uitgenodigd voor toelichting bij en/of gedachtewisseling over adviesontwerpen. Bij het begin van de vergadering stelt de voorzitter deze externe deskundigen voor aan de raad, het bureau of de werkgroep. Deze externe deskundigen hebben een raadgevende stem. Ze krijgen alleen maar het woord na toelating van de voorzitter of de werkgroepvoorzitter. De voorzitter kan beslissen om de externe deskundige te vergoeden voor hun aanwezigheid op de raad, het bureau of de werkgroep.

§3. Leden kunnen de voorzitter of de werkgroepvoorzitter verzoeken op de raadszitting of op de interne werkgroep bijgestaan te worden door derden. In uitzonderlijke gevallen kunnen leden de werkgroepvoorzitter verzoeken zich op de interne werkgroep gemandateerd te laten vervangen door een

derde. Bij het begin van de vergadering stelt de voorzitter deze derden voor aan de raad of de werkgroep. Deze derden hebben een raadgevende stem. Ze krijgen alleen maar het woord na toelating van de voorzitter of de werkgroepvoorzitter.

TITEL VIII - INTERNE WERKGROEPEN

Artikel 22

Interne werkgroepen kunnen op verzoek van de raad, het bureau of de voorzitter ingesteld worden met het oog op het voorbereiden van ontwerpadviezen of het begeleiden van onderzoekopdrachten.

Artikel 23

§1. Elk lid kan verzoeken deel uit te maken van een interne werkgroep.

§2. Elk lid van een interne werkgroep tekent op de werkvergadering een presentielijst.

§3. De leden ontvangen voor hun aanwezigheid op de werkgroepvergaderingen een presentiegeld en verplaatsingskosten conform het oprichtingsbesluit.

Artikel 24

De interne werkgroep kiest onder zijn midden een werkgroepvoorzitter.

Artikel 25

§1. De interne werkgroep belegt in overleg met het secretariaat de vergaderingen en bepaalt het tijdstip, de plaats en de agenda. Het secretariaat zorgt tevens voor het opsturen van de stukken.

§2. Het secretariaat maakt op basis van de bespreking in de interne werkgroep een ontwerpadvies op of een kort verslag van de werkgroepvergadering.

TITEL IX - DEONTOLOGIE

Artikel 26

Een lid dat van oordeel is een persoonlijk belang te hebben bij een besproken onderwerp mag noch de bespreking ervan, noch de beraadslaging over het advies van de raad en de stemming erover bijwonen. De vergadering kan het betrokken lid evenwel om een toelichting van dit onderwerp verzoeken.

Artikel 27

Wanneer een lid van oordeel is dat een ander lid een persoonlijk belang heeft bij een besproken onderwerp, brengt het lid dit onmiddellijk ter kennis aan de voorzitter. De voorzitter brengt dit, desgevallend met zijn advies, ter kennis aan het betrokken lid. Indien de voorzitter van oordeel is dat het lid een persoonlijk belang heeft bij een besproken onderwerp en het lid weigert zich uit de bespreking van dit onderwerp terug te trekken, dan kan de voorzitter hiervoor aan de raad om een geheime stemming vragen. De raad kan het lid bij gewone meerderheid van de bespreking en van de stemming uitsluiten.

TITEL X - ONDERZOEKEN

Artikel 28

Na overleg met het bureau of de raad kan de voorzitter een contract sluiten met externe deskundigen voor het onderzoeken van bijzondere vraagstukken.

Dit verzoek omvat minstens:

- 1° de aard van het onderzoek;
- 2° de verantwoording van het beroep op een externe deskundige;
- 3° de raming van de kostprijs;
- 4° de gegevens van de te stellen deskundige;
- 5° de einddatum van het onderzoek.

TITEL XI - SECRETARIAAT

Artikel 29

§1. De secretaris is, namens de raad, hoofd van het personeel dat aan de raad ter beschikking wordt gesteld. De secretaris houdt zich daarbij aan het Vlaams personeelsstatuut en aan de richtlijnen die hem gegeven worden door de voorzitter en het bureau. De secretaris rapporteert regelmatig aan het bureau.

§2. De secretaris is verantwoordelijk voor het opmaken van functiebeschrijvingen en het beoordelen van de proeftijd van nieuw aangeworven personeelsleden, binnen de krijtlijnen van het Vlaams personeelsstatuut en na overleg met het bureau.

§3. De secretaris is verantwoordelijk voor het aanwerven van nieuwe personeelsleden en de opvolging van het prestatie management van de personeelsleden, binnen de krijtlijnen van het Vlaams personeelsstatuut en na overleg met het bureau.

§4. Voor wat de aanwerving en opvolging van prestatie management van de secretaris aangaat, is het bureau namens de raad verantwoordelijk, binnen de krijtlijnen van het Vlaams personeelsstatuut.

Artikel 30

§1. De secretaris assisteert de voorzitter, het bureau en de raad bij de uitvoering van hun opdracht.

§2. De voorzitter kan de secretaris richtlijnen en opdrachten geven bij de uitvoering van de beslissingen van de raad.

§3. De secretaris en de andere leden van het secretariaat kunnen zonder stemrecht de vergaderingen van de raad bijwonen. Ze zorgen voor de uitvoering van de beslissingen van de raad en het bureau.

§4. De secretaris en de voorzitter ondertekenen alle verslagen, beslissingen en adviezen.

§5. De secretaris duidt een lid van het secretariaat aan die hem vervangt bij afwezigheid.

TITEL XII - BUREAU

Artikel 31

§1. Het bureau bestaat minstens uit de voorzitter, twee leden en de secretaris.

§2. De voorzitter van de raad is voorzitter van het bureau. Als de voorzitter verhinderd is, worden zijn taken en bevoegdheden, zoals beschreven in deze titel, overgenomen door het oudste lid onder de

deskundigen.

Artikel 32

§1. Het bureau bereidt de vergaderingen van de raad voor.

§2. Het bureau kan die bevoegdheden geval per geval of in algemene bewoordingen delegeren aan de voorzitter.

Artikel 33

§1. Het bureau stelt een ontwerpwerkplan voor aan de raad, zoals vermeld in artikel 18,§2 van het kaderdecreet. Daarnaast is het bureau verantwoordelijk voor het opstellen van een ontwerpjaarverslag, zoals vermeld in artikel 19 van het kaderdecreet, dat eveneens tijdig moet worden voorgelegd aan de raad.

§3. Het bureau stelt de ontwerpbegroting en de ontwerprekening op, zoals vermeld in artikel 14 van het kaderdecreet, en legt die voor aan de raad.

Artikel 34

§1. De voorzitter stelt in overleg met de secretaris de agenda op voor de vergadering van het bureau.

§2. Het bureau beslist met unanimiteit. Als die niet wordt bereikt, wordt het punt voorgelegd aan de raad.

§3. De secretaris van de raad is tevens secretaris van het bureau en zorgt er voor dat een ontwerpverslag van de vergadering opgemaakt wordt. De secretaris kan zich daartoe laten bijstaan door een personeelslid van het secretariaat. De secretaris en de voorzitter tekenen het ontwerpverslag. De secretaris stuurt het verslag ter informatie aan alle leden van de raad.

TITEL XIII - BUDGET

Artikel 35

§1. Binnen de beperkingen van de toegekende dotatie stelt de raad jaarlijks, op voorstel van het bureau, zijn begroting vast en keurt de rekeningen goed.

§2. De secretaris gaat contractuele en financiële verbintenissen aan namens en voor de raad. Bij bedragen boven de 2.500 euro is het fiat noodzakelijk van de voorzitter.

§3. De uitbetaling van presentiegelden en vergoedingen aan de leden, voorzitter, plaatsvervangers en externe deskundigen gebeurt door het secretariaat conform de richtlijnen van de Vlaamse Regering of haar gemachtigde.

TITEL XIV - OPENBAARMAKING EN VERTEGENWOORDIGING

Artikel 36

§1. Een advies wordt door de secretaris zo spoedig mogelijk naar de Vlaamse Regering of het Vlaams Parlement verstuurd. De leden van de raad ontvangen steeds een kopie van het advies.

§2. De adviezen zijn openbaar nadat ze meegedeeld zijn aan de Vlaamse Regering. Andere documenten zijn openbaar en de secretaris kan ze ter beschikking stellen aan derden zodra ze door de raad zijn bekrachtigd.

§3. Na bekrachtiging wordt het jaarverslag voorgelegd aan de Vlaamse Regering en aan het Vlaams Parlement.

§4. De voorzitter en de secretaris verzorgen namens de raad de publiciteit over of naar aanleiding van adviezen of andere publicaties.

Artikel 37

§1. De voorzitter is verantwoordelijk voor de externe vertegenwoordiging van de raad. De voorzitter kan een raadslid, de secretaris of een lid van het secretariaat machtigen om in zijn plaats op te treden voor bepaalde materies.

§2. Als op grond van een decreet, een besluit, een andere reglementaire bepaling of op eenvoudig verzoek aan de raad gevraagd wordt iemand af te vaardigen in een gespreksforum of op een vergadering, dan beslist het bureau wie die externe vertegenwoordiging opneemt en met welk mandaat, nadat de secretaris informatie ingewonnen heeft over het gevraagde mandaat en over de aard van de gevraagde vertegenwoordiging.

§3. Als de externe vertegenwoordiging betrekking heeft op een materie waarover de raad reeds advies heeft uitbracht, en er wordt gevraagd in naam van de raad een standpunt in te nemen, dan wordt het mandaat en de inhoud van deze vertegenwoordiging door dat advies bepaald. De vertegenwoordiging mag niet strijdig zijn met de inhoud van dit advies. Desgevallend moeten de verschillende standpunten die in het advies zijn opgenomen, worden weergegeven.

§4. Als de externe vertegenwoordiging betrekking heeft op een materie waarover de raad nog geen advies uitgebracht heeft, en er wordt gevraagd een standpunt in te nemen in naam van de raad, dan wijst de betrokken vertegenwoordiger er op dat de raad nog geen standpunt heeft ingenomen, en dat de betrokken vertegenwoordiger geen uitspraken kan doen in naam van de raad.

§5. Aan de raad wordt verslag uitgebracht over de externe vertegenwoordiging in naam van de raad. Alle raadsleden kunnen inzage vragen in de documenten die bekomen worden via de vertegenwoordigingsopdracht.

TITEL XV - ANDERE WERKZAAMHEDEN

Artikel 38

In het kader van de benoeming van de secretaris worden de bevoegdheden van de raad uitgeoefend conform het raamstatuut, goedgekeurd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 13 januari 2006 (titel 2).

Artikel 39

De raad moet steeds zijn goedkeuring hechten aan de jaarlijkse begroting, de rekening, het werkprogramma en het jaarverslag. Die bevoegdheden kunnen niet worden gedelegeerd.

Artikel 40

§1. Als de raad dat nuttig acht of op verzoek van de Vlaamse Regering of het Vlaams Parlement, kan de raad bijeenkomsten of andere werkzaamheden organiseren ter bevordering van de gedachtevorming op het terrein van het bestuurlijk beleid.

§2. Deze bijeenkomsten of werkzaamheden kunnen een publiek of semipubliek karakter hebben (zoals studiedagen, colloquia of hoorzittingen) of ze kunnen een besloten karakter hebben en de vorm

aannemen van een bijzonder overleg tussen een beperkt aantal partners.

TITEL XVI - DIVERSE BEPALINGEN

Artikel 41

De raad kan wijzigingen in dit reglement doorvoeren als minstens negen leden ermee akkoord gaan. Daarover wordt beslist op de tweede vergadering na het indienen van de aanvraag tot wijziging.

Artikel 42

Het werkjaar van de raad loopt in principe van 1 januari tot en met 31 december.

Artikel 43

§1. De zetel van de raad is gevestigd op het volgende adres: Phoenixgebouw, Koning Albert II-laan, 19 bus 24, 12de verdieping, 1210 Brussel.

§2. De officiële correspondentie van het secretariaat met de leden kan zowel per brief als per e-mail.

Bijlage 3: SARO raadszittingen 2012

2012	25/01 ¹	22/02	28/03	25/04	23/05	04/07	23/10	28/11	19/12	Totaal
Filiép Loosveldt	x	x	x	x	x	x	x	x	x	9
Herman Baeyens	x	x							x	3
Mia Vancompernelle	x	x	x		x	x				5
Steve Ronse										-
Steven Betz		x	x	x	x		x	x	x	7
Katleen Marien										-
Françoise Vermeersch										-
Bart Neyens	x	x	x	x	x					5
Michel Debruyne		x	x							2
Sara Ceustermans										-
Grietens/Vandecasteele	x	x	x		x					4
Frederik Mollen		x		x		x	x	x	x	6
Philippe Casier			x		x		x	x	x	5
Oda Walpot				x						1
Saartje Degelin	x	x	x	x	x	x	x			7
Lieven De Stoppeleire								x	x	2
Pascal De Decker										-
Ilse Van Bellegem		x	x							2
Heidi De Nijn			x				x		x	3
Winand Vandelaer	x			x					x	3
Peggy Verzele		x		x		x	x	x	x	6
Eve Diels										-
Karel Dendooven	x	x	x	x		x		x	x	7
Elke Verdurmen		x								1
Karel Vanackere	x	x	x	x	x	x	x		x	8
Raïssa Bratkowski	x	x						x	x	4
Xavier Buijs	x	x					x			3
Karen Alderweireldt				x						1
Tineke Dewint		x	x	x	x	x	x	x	x	8
Johan Braet	x	x								2
Els Deconinck		x		x						2
Mark Cromheecke	x	x	x		x	x	x	x	x	8
Leo Van der Vliet		x	x	x	x			x	x	6
Piet Gellynck	x	x							x	3
Veerle Lauwers		x	x		x	x	x	x	x	7
Karin De Roo				x						1
Yves Loix		x			x		x			3
Frédéric de Grave		x						x	x	3
Godfried Bekaert		x	x	x	x	x		x	x	7
Yvo Peeters		x							x	2

¹ Op 25 januari 2012 kwam de raad nog een laatste maal in zijn oude samenstelling samen. Op de eerste raadzitting van de SARO in zijn nieuwe samenstelling op 22 februari 2012 werden uitzonderlijk zowel de effectieve leden als de plaatsvervangers uitgenodigd.

Bijlage 4: SARO werkgroepen 2012

	18/01 Ruim. Econ.	03/02 Omg. Verg.	07/03 RUP's	09/03 Onr. Erfg.	28/03 Onr. Erfg.	17/04 BRV	19/04 RUP's	07/05 BRV	23/05 BRV
Filiep Loosveldt	x	x	x	x		x	x	x	
Herman Baeyens	x			x	x	x		x	x
Mia Vancompennolle Steve Ronse	x	x				x		x	x
Steven Betz Katleen Marien	x	x		x		x		x	x
Françoise Vermeersch Bart Neyens	x								
Michel Debruyne Sara Ceustermans		x	x						
Grietens/Vandecasteele Frederik Mollen	x	x				x		x	x
Philippe Casier Oda Walpot					x				x
Saartje Degelin Lieven De Stoppeleire	x	x					x		x
Pascal De Decker Ilse Van Bellegem				x	x				
Heidi De Nijn Winand Vandelaer									
Peggy Verzele Eve Diels	x				x	x			
Karel Dendooven Elke Verdurmen	x			x	x				
Karel Vanackere Raïssa Bratkowski		x	x	x			x	x	x
Xavier Buijs Karen Alderweireldt		x							
Tineke Dewint Johan Braet					x	x			x
Els Deconinck Mark Cromheecke				x			x		
Leo Van der Vliet Piet Gellynck	x	x	x					x	x
Veerle Lauwers Karin De Roo		x		x	x	x			x
Yves Loix Frédéric de Grave				x					x
Godfried Bekaert Yvo Peeters		x	x	x	x	x			

	04/07	29/08	25/09	10/10	06/11	06/11	13/11	26/11	10/12	Totaal
	BRV	BRV	BRV	RUP's	Bel.br. RO	Bel.br. OE	RUP's	RUP's	RUP's	
Filiép Loosveldt	x	x	x	x	x	x	x	x	x	16
Herman Baeyens	x	x	x	x	x	x				12
Mia Vancompernelle	x	x	x						x	9
Steve Ronse										0
Steven Betz		x	x	x	x	x	x		x	13
Katleen Marien										0
Françoise Vermeersch										0
Bart Neyens	x	x	x							4
Michel Debruyne										2
Sara Ceustermans										0
Karliën Vandecasteele		x	x							7
Frederik Mollen	x	x		x			x		x	8
Philippe Casier					x	x	x		x	6
Oda Walpot	x	x								3
Saartje Degelin	x	x	x	x	x	x	x		x	12
Lieven De Stoppeleire			x	x					x	6
Pascal De Decker		x								1
Ilse Van Bellegem										2
Heidi De Nijn										0
Winand Vandelaer										0
Peggy Verzele			x							4
Eve Diels										0
Karel Dendooven						x				4
Elke Verdurmen										0
Karel Vanackere	x	x	x	x	x	x	x	x	x	14
Raïssa Bratkowski					x	x				3
Xavier Buijs			x							2
Karen Alderweireldt										0
Tineke Dewint	x	x		x	x	x	x		x	10
Johan Braet										2
Els Deconinck						x				2
Mark Cromhecke	x	x	x	x	x		x		x	12
Leo Van der Vliet										0
Piet Gellynck	x	x	x	x			x		x	11
Veerle Lauwers	x	x				x				8
Karin De Roo							x			1
Yves Loix				x			x			4
Frédéric de Grave		x								2
Godfried Bekaert		x								6
Yvo Peeters	x	x	x		x	x				8

Bijlage 5: SARO adviezen 2012

2012-01	Advies over het ontwerpdecreet ruimtelijke economie
2012-02	Advies over de conceptnota tot invoering van de omgevingsvergunning
2012-03	Advies over het ontwerp van besluit handelingen algemeen belang
2012-04	Advies over het voorontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan wegverbinding Ieper-Veurne
2012-05	Advies over de conceptnota voor het nieuw erfgoedinstrumentarium
2012-06	Advies over de missie en visie van het ontwerp Mobiliteitsplan Vlaanderen
2012-07	Advies over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012
2012-08	Advies over het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Gebieden voor toeristisch-recreatieve infrastructuur: golfterrein Sint-Gillis-Waas'
2012-09	Advies over het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Afbakening regionaalstedelijk gebied Aalst, deelplan 4: gemengd regionaal bedrijventerrein Siezegemkouter'
2012-10	Advies over het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Leidingstraat Tessenderlo-Diest'
2012-11	Advies over het ontwerp besluit van de Vlaamse Regering inzake de nadere regels van de project-m.e.r.-screening
2012-12	Briefadvies over de wijziging van het verdrag tot verbetering van de verbinding tussen het Julianakanaal en het Albertkanaal
2012-13	Advies over het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Historisch gegroeid bedrijf Brouwerij Lindemans'
2012-14	Advies over het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake landbouw, leefmilieu en natuur en ruimtelijke ordening
2012-15	Advies over het Groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen
2012-16	Advies over de beleidsbrief Ruimtelijke Ordening 2012-2013
2012-17	Advies over de beleidsbrief Onroerend Erfgoed 2012-2013
2012-18	Advies over het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'De Wandeleer'
2012-19	Advies over het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Landbouw-, natuur- en bosgebieden: Gerkenberg-Herenbossen'
2012-20	Advies over wijzigingen aan het besluit typevoorschriften en het besluit concordanties